

היום נלמד בעזרת ה':

ברכות דף יד

האם מותר להפסיק לשאילת שלום בהלל ובקריאת מגילת-אסתר?

מי שקיבל על עצמו תענית יחיד - האם מותר לו לטעום את התבשיל (= בלי לבלוע, כדי לדעת אם חסר בו מלח או תבלינים) ולפלוט? הגמרא תוכיח מברייתא שמותר, כיון שקיבל על עצמו רק איסור אכילה ולא איסור הנאה. כמו כן טעימה כזאת לא טעונה ברכה. היתר הטעימה הוא עד שיעור רביעית (= כביצה וחצי).

אסור לשאול בשלום חברו לפני התפילה. ודווקא אם משכים לפתחו, אבל אם פגש אותו בדרך, מותר.

אסור לאדם לעשות חפציו לפני התפילה. וכל המתפלל תחילה ואח"כ יוצא לדרך, הקב"ה עושה לו חפציו (= מצליח דרכו).

כל הלין (= ישן) שבעת ימים בלי לחלום חלום נקרא רע. וכל מי שלומד הרבה תורה ואח"כ לן, לא חולם חלומות רעים.

בסוף קריאת שמע בין 'אלוקיכם' ל-'אמת' לא יפסיק (שההלכה כרבי יהודה). הגמרא דנה האם חוזר ואומר 'אמת' פעם נוספת או לא. (= האם אומר "אני ה' אלוקיכם אמת ויציב ונכון..." או "אני ה' אלוקיכם אמת, אמת ויציב ונכון...").

שנינו במשנה לעיל לגבי הסדר הכרונולוגי שבפרשיות קריאת שמע: אמר רבי יהושע בן קרחה פרשת 'שמע' קודמת ל'והיה אם שמוע' כדי שיקבל עליו עול מלכות שמים תחילה ואח"כ עול מצוות, 'והיה אם שמוע' קודמת ל'ויאמר' מפני ש'והיה אם שמוע' (= המצוות) נוהג ביום ובלילה ואילו 'ויאמר' (= ציצית) נוהג רק ביום. **רשב"י מביא טעם נוסף:** שבפרשת 'שמע' יש ללמוד וללמד ולעשות, וב'והיה אם שמוע' יש רק ללמד ולעשות, וב'ויאמר' יש רק לעשות.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

האם הנחת תפילין קודמת לקריאת שמע, או קריאת שמע קודמת? הגמרא מביאה ראייה שתפילין קודמים.

החופר כוך למת בקבר, פטור מקריאת שמע ומכל המצות האמורות בתורה, מדין "העוסק במצוה פטור מן המצוה".

הקורא קריאת שמע בלי תפילין כאילו מעיד עדות שקר, שאינו מקיים את מה שקורא בפיו - "וקשרתם לאות על ידיך".

מושגים בדף

פרסומי ניסא: פרסום הנס. כוונת הגמרא שקריאת ההלל במועדים היא לזכר הניסים שהיו באותו זמן, וקריאת מגילת אסתר היא לזכר נס פורים. **השרוי בתענית** **מהו שיטעום:** תוספות מבארים שמדובר ב"תענית יחיד" - שאדם יחיד קיבל על עצמו להתענות, אבל ב"תענית ציבור" - שחובה להתענות בהם, אסור. המאירי כותב שגם בתענית יחיד לא כדאי להקל בזה, היות וקשה לאדם לפלוט ממה שטעם. **מערבא:** ארץ ישראל.

